

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami za okres od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021

Nazwa stowarzyszenia: **POLSKIE FORUM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI**

Adres siedziby: ul. Białostocka 4 lok. 2, 03-741 Warszawa

1. Opis działalności Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami (PFON) działa od maja 2003 r., a zostało zarejestrowane w KRS 10 maja 2003 roku pod numerem 0000161135. Jest zarejestrowane pod numerem identyfikacji podatkowej: 5252271155 i numerem REGON 015513370. Jest organizacją non-profit o statusie organizacji pożytku publicznego (OPP), zrzeszającą stowarzyszenia i związki stowarzyszeń osób z niepełnosprawnościami działające w Polsce. Od 2004 roku PFON należy do Europejskiego Forum Osób Niepełnosprawnych (European Disability Forum – EDF).

Misją PFON jest jednoczenie sił społecznych i instytucjonalnych dla tworzenia warunków wyrównywania szans, równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz walki z wszelkimi przejawami dyskryminacji osób niepełnosprawnych, aby mogły żyć godnie i w pełni korzystać z praw człowieka.

Celem Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami jest:

- tworzenie płaszczyzny współpracy i jednolitej reprezentacji stowarzyszeń osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin osób z niepełnosprawnościami, gdy rodzaj niepełnosprawności uniemożliwia samoreprezentację,
- wpływanie na politykę społeczną państwa oraz rozwiązania prawne decydujące o jakości życia osób z niepełnosprawnościami w wymiarze osobowym, społecznym i ekonomicznym oraz o ich równym traktowaniu, a także o wspieraniu ich rodzin,

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

- zmieniać postaw społecznych wobec ludzi z niepełnosprawnościami – z opiekuńczych o nastawieniu wyłącznie charytatywnym na uznające godność i wartość osoby z niepełnosprawnością, jej pozytywny potencjał oraz prawa równe dla wszystkich,
- umacnianie organizacji pozarządowych osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz partnerska współpraca tych organizacji i ich związków z władzą ustawodawczą i wykonawczą szczebla rządowego i samorządowego,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi zagranicznymi i międzynarodowymi.

2. Skład organów PFON w 2021 roku

W 2021 roku do PFON należeli:

- jako członkowie pełni:

1. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną
2. Polski Związek Głuchych
3. Ogólnopolska Federacja Organizacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo
4. Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych - Sejmik Wojewódzki
5. Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych
6. Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych
7. Podlaski Sejmik Osób z Niepełnosprawnościami

- jako członkowie zwyczajni:

8. Fundacja Aktywnej Rehabilitacji (przystąpienie do PFON w trakcie roku)
9. Fundacja Inne Spojrzenie (przystąpienie do PFON w trakcie roku)
10. Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego (przystąpienie do PFON w trakcie roku)
11. Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia
12. Stowarzyszenie Twoje Nowe Możliwości (przystąpienie do PFON w trakcie roku)

- jako członkowie stowarzyszeni:

13. Fundacja Eudajmonia
14. Fundacja TUS
15. Stowarzyszenie „Mówić bez Słów”

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

W okresie 1 stycznia - 18 września 2021 roku w skład organów PFON wchodzili:

Zarząd:

Przewodniczący:	Krzysztof Piotr Kurowski
Wiceprzewodnicząca:	Katarzyna Sylwia Roszewska
Wiceprzewodniczący:	Łukasz Walczyński
Skarbnik:	Anna Katarzyna Drabarz
Sekretarz:	Monika Zima-Parjaszewska

Komisja Rewizyjna:

Przewodnicząca:	Jolanta Grygielska
Wiceprzewodnicząca:	Joanna Eliza Szyszkowska
Sekretarz:	Zbigniew Skulski

W wyniku rezygnacji części członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, podczas Kongresu PFON 18 września 2021 r. odbyły się wybory uzupełniające, wskutek których organy PFON funkcjonowały w składzie:

Zarząd:

Przewodniczący:	Krzysztof Piotr Kurowski
Wiceprzewodnicząca:	Monika Zima-Parjaszewska
Wiceprzewodniczący:	Zbigniew Stanisław Worony
Skarbnik:	Anna Katarzyna Drabarz
Sekretarz:	Tomasz Przybysz-Przybyszewski

Komisja Rewizyjna:

Przewodnicząca:	Rafał Piotr Skrzypczyk
Wiceprzewodnicząca:	Krzysztof Marek Peda
Sekretarz:	Zbigniew Skulski

W 2021 roku posiedzenia Zarządu odbywały się co tydzień.

PFON wynajmuje lokal i prowadzi biuro przy ul. Białostockiej 4 lok. 2 w Warszawie.

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

3. Działalność statutowa PFON w 2021 roku

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami w 2021 roku realizowało swoje cele statutowe poprzez następujące działania:

5 marca 2021 roku Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami, wraz z Fundacją Vis Maior oraz liderami ośmiu organizacji pozarządowych, wystosowało do premiera Mateusza Morawieckiego pismo w sprawie włączenia osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności do pierwszej grupy Narodowego Programu Szczepień. W piśmie podkreślono m.in. że osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności mają zdecydowanie większe trudności wynikające z pandemii. Ich trudności związane z interakcją z różnego rodzaju barierami nakładają się na ograniczenia reżimu sanitarnego. Ochrona tych osób w ramach Narodowego Programu Szczepień stworzy warunki do bezpieczniejszego funkcjonowania w społeczeństwie oraz wspierania ich przez inne osoby. 21 kwietnia 2021 roku PFON ponowił apel do premiera o dokonanie modyfikacji w Narodowym Programie Szczepień umożliwiającej szybkie zaszczepienie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

22 marca 2021 roku Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami skierowało do premiera Mateusza Morawieckiego pismo, podpisane przez 28 liderów organizacji oraz ekspertów działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w sprawie umożliwienia mieszkańcom/nkom domów pomocy społecznej wychodzenia poza teren placówek oraz przyjmowania gości na terenie placówki. W marcu minął bowiem rok, od kiedy mieszkańcy/ki domów pomocy społecznej zostali/ły całkowicie pozbawieni/one uczestnictwa w życiu społecznym i odcięci/te od świata. W piśmie zauważono, że mieszkańcy/ki domów pomocy społecznej wiązali/ły duże nadzieje z możliwością szczepień jako warunku zakończenia ich rocznej izolacji. Dla części z nich niezrozumiałe więc było dalsze utrzymywanie zakazu wychodzenia z placówki – w sytuacji, kiedy są zaszczepieni/one, a wraz z nimi wielu innych współmieszkańców oraz członków personelu.

11 czerwca 2021 roku PFON skierował pismo do prof. dr hab. med. Andrzeja Matyi, prezesa Naczelnej Izby Lekarskiej, w sprawie stanowiska Naczelnej Rady Lekarskiej (organu Izby), dotyczącego planowanej reformy orzecznictwa o niepełnosprawności. W piśmie podkreślono zdziwienie i niepokój z powodu krytyki przez Radę kierunku reformy, zawartego w „Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030”. Zaznaczono także, że stanowisko Rady podważa postulaty zgłaszane od lat przez środowisko osób z niepełnosprawnościami oraz aktualną wiedzę w zakresie niepełnosprawności, a także jest niezgodne z rekomendacjami przedstawionymi Polsce 21 września 2018 r. przez Komitet ONZ ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

14 czerwca 2021 roku PFON wystosował pismo do Minister Pracy i Polityki Społecznej, Marleny Małąg, w sprawie waloryzacji kryterium dochodowego i świadczeń

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, wyrażając niepokój z powodu wycofania się rządu z waloryzacji kryterium dochodowego i świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w ramach ich ustawowej weryfikacji co 3 lata.

8 października 2021 roku przewodniczący PFON Krzysztof Kurowski oraz wiceprzewodnicząca Monika Zima-Parjaszewska zostali powołani na członków Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych VIII kadencji. Monika Zima-Parjaszewska została również wybrana przewodniczącą Krajowej Rady Konsultacyjnej. Krajowa Rada jest organem opiniodawczo-doradczym Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Do jej zadań należy w szczególności przedstawianie propozycji przedsięwzięć zmierzających do integracji osób z niepełnosprawnościami, rozwiązań w zakresie zaspokajania ich potrzeb wynikających z niepełnosprawności oraz opiniowanie projektów aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących poprawy funkcjonowania tego środowiska.

23 października 2021 roku PFON zorganizował w formule zdalnej VII Kongres Osób z Niepełnosprawnościami pod hasłem „Mamy prawo do niezależnego życia. Nie możemy dłużej czekać!”. Wiodący temat Kongresu znalazł swoje odbicie w deinstytucjonalizacji – obszarze, który poddawany jest dyskusjom nie tylko w środowisku osób z niepełnosprawnościami, ale także wśród ich rodziców i sojuszników. Argumenty, że nie ma innej drogi do prawdziwie niezależnego życia, konfrontowane są z tradycyjnym spojrzeniem na system wsparcia i jego możliwości. Zmiany świadomościowe i demograficzne sprawiają, iż deinstytucjonalizacja staje się tematem, którego nie da się pominąć, a dzisiejsze błędy i zaniechania odbijają się negatywnie na kolejnych pokoleniach. Kongres stał się doskonałą okazją do zaprezentowania punktów widzenia osób reprezentujących różne środowiska. Istotne było zogniskowanie szczególnej uwagi na spostrzeżenia grupy osób z niepełnosprawnościami – której to temat dotyczy bezpośrednio, a jednocześnie, której głosy są wciąż mało słyszalne. Uczestnicy dwóch paneli dyskusyjnych starali się odpowiedzieć na pytania: „Strategia deinstytucjonalizacji – czy możemy czekać na rozwiązania systemowe do 2035 roku?” oraz „Jak nowe rozwiązania planowane w systemie wsparcia osób z niepełnosprawnościami będą wspierać proces deinstytucjonalizacji?”. Spotkanie rozpoczęło się od przedstawienia relacji z konwentów regionalnych/tematycznych, a w drugiej części Kongresu uczestnicy zostali zaproszeni do aktywnego udziału w dwóch sesjach tematycznych zaproponowanych przez młodych działaczy: „Wejście osób z niepełnosprawnościami na rynek pracy jako wyzwanie współczesnej edukacji”, „Wizerunek osób z niepełnosprawnościami w mediach a niezależne życie”. Uczestnicy zakończyli Kongres postulatami o przyjęcie ustawy o mieszkalnictwie wspomaganym do końca II kwartału 2022 roku, a także o przyjęcie ambitnej Strategii Deinstytucjonalizacji z konkretnymi wskaźnikami na poszczególne lata, zakładającej przyjęcie w określonych terminach kluczowych zmian legislacyjnych.

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

W listopadzie 2021 r. Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami złożyło uwagi do projektu Strategii Rozwoju Usług Społecznych, polityki publicznej na lata 2021-2035. Uwagi podnosiły kwestię zbyt mało ambitnych celów procesu deinstytucjonalizacji.

W 2021 roku PFON kontynuował realizację w partnerstwie z innymi organizacjami dwóch projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

- W partnerstwie z Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego PFON realizował projekt pn. „Wiedza drogą do aktywnego udziału w tworzeniu prawa”, nr POWR.02.16.00-IP.06-00-012/19, dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, działanie 2.16 Usprawnienie procesu stanowienia prawa. Celem Projektu jest przeszkolenie co najmniej 1050 przedstawicieli/-ek organizacji pozarządowych (NGO) działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz podniesienie kompetencji co najmniej 840 z nich w zakresie niezbędnym do prawidłowego udziału w procesie stanowienia prawa, w szczególności w zakresie prawa pracy, analizy finansowej, prawa gospodarczego oraz oceny skutków rozwiązań prawnych. Działaniem uzupełniającym do planowanych szkoleń są konsultacje i doradztwo, które pozwalają na dodatkowe, praktyczne wsparcie uczestników projektu z uwzględnieniem ich specyficznych potrzeb. Projekt jest realizowany do końca września 2022 roku.
- Wraz z Polskim Związkiem Głuchych w okresie 1.11.2020-31.07.2022 r. PFON realizuje projekt pn. „Strażnicy dostępności”, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszy Społecznych, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach Działania 2.16 Usprawnienie procesu stanowienia prawa. Wartość projektu to 840 217,50 zł. Celem głównym projektu jest wzmocnienie potencjału instytucjonalnego oraz eksperckiego 12 organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami do prowadzenia monitoringu w zakresie tworzenia i stosowania przepisów prawa regulującego obowiązki związane ze stosowaniem zasad dostępności. W projekcie prowadzone jest wsparcie szkoleniowe i doradcze dla 36 pracowników i wolontariuszy 12 organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu zostały opracowane narzędzia wspierające prowadzenie monitoringu. Realizowane zadania w ramach projektu opierają się na wypracowanej w ramach partnerstwa metodologii monitoringu w zakresie tworzenia i stosowania przepisów prawa regulującego obowiązki związane ze stosowaniem zasad dostępności. Projekt jest realizowany do końca lipca 2022 roku.

Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami

ul. Białostocka 4 lok. 2
03-741 Warszawa
tel. 22 299 18 62
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

1 września 2021 roku Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami rozpoczęło realizację projektu pn. „Opracowanie projektu ustawy wdrażającej Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych o proponowanej nazwie: Ustawa o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami wraz z Oceną Skutków Regulacji i uzasadnieniem, jak też propozycji zmian legislacyjnych podążających za nową ustawą”, nr POWR.02.06.00-00-0066-21, realizowanego w ramach Działania 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych. Projekt o łącznej wartości 9 999 998,65 zł jest realizowany w partnerstwie z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej (lider) oraz Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego, Uniwersytetem Warszawskim, Szkołą Główną Handlową w Warszawie oraz Fundacją Naukową Instytut Badań Strukturalnych. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) zobowiązuje Państwa-strony tego dokumentu do podjęcia wszelkich działań na rzecz urzeczywistnienia postanowień i monitorowania ich realizacji, a także upowszechniania jej zapisów w świadomości obywateli, w tym obywateli z niepełnosprawnościami. Ratyfikacja Konwencji ONZ nałożyła więc na Polskę stały obowiązek usuwania barier, które napotykają osoby z niepełnosprawnościami w realizacji swoich praw. Realizacja niektórych z nich wymaga podjęcia działań legislacyjnych czy też edukacyjnych. Opracowanie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami będzie służyło zapewnieniu pełniejszej możliwości realizacji prawa do godnego i niezależnego życia przez każdą osobę z niepełnosprawnością poprzez wsparcie wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i wzmocnienia dotychczasowych mechanizmów wdrażania Konwencji. Projekt trwa do 2023 roku, natomiast do końca roku 2021 zostało przez PFON zrealizowane Zadanie 1, tj. analiza faktyczna sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

W trakcie 2021 roku działalność była utrudniona przez wzgląd na wystąpienie szeregu niesprzyjających okoliczności, a w szczególności:

- brak środków finansowych na opłacenie składki członkowskiej EDF;
- nierozliczone projekty przez poprzedni Zarząd PFON.

Sprawozdanie przygotował: Tomasz Przybysz-Przybyszewski

Warszawa, dn. 31.03.2021 r.

dr Anna Drabarz

Skarbnik PFON

dr Krzysztof Kurowski

Przewodniczący PFON